

Tweede overzicht uitvoering Wvggz

Mei 2020

Uitgave: 6 mei 2020

Contact: ketenbureauwvggz@minvws.nl

Tweede overzicht uitvoering Wvggz

Inleiding

De BKR heeft op 12 september jl. de inhoud en opzet van de ketenmonitor vastgesteld. Omdat de gegevens van het OM nog niet beschikbaar zijn is de monitor zoals die is vastgesteld nog niet op te leveren. Om dezelfde reden is ook een regionale monitor (op arrondissementniveau) nog niet opgeleverd.

Afgelopen maanden zijn wel gegevens binnengekomen over de maanden januari, februari en maart vanuit de Rechtspraak, Gemeenten en de Stichting PVP. Op basis daarvan is dit tweede overzicht opgesteld.

Om een beeld te kunnen vormen van de aantallen worden deze, waar mogelijk, afgezet tegen BOPZ-gegevens uit 2018 en 2019. Ook deze gegevens zijn afkomstig van de Rechtspraak. Om een compleet beeld te vormen over het eerste kwartaal 2020 en een vergelijking met de BOPZ mogelijk te maken is ook het aantal Wzd machtigingen opgenomen. Deze zijn slechts opgenomen om een vergelijking van de aantallen compleet te maken, de Wzd wordt niet betrokken in de analyse.

Bijgaande analyse is voornamelijk cijfermatig en is gebaseerd op gegevens verkregen vanuit de Rechtspraak, VNG en PVP. Deze cijfers zijn voorlopig en kunnen nog worden bijgesteld. Voor kwalitatieve analyses en signalen van regio's en ketenpartijen verwijzen we u naar de voortgangsrapportage.

Het overzicht is als volgt ingedeeld:

1. Crisismaatregelen.
2. Voortzettingen IBS (BOPZ) en voortzettingen CM (Wvggz).
3. BOPZ- en Wvggz- machtigingen.
4. Inzet Stichting PVP

1. Crisismaatregel

In tabel 2.1 is weergegeven:

1. Het totaal aantal beschikkingen in het kader van de crisismaatregel. Dit getal omvat zowel de "positieve" (wél een CM) als de "negatieve" (geen CM) besluiten in januari ,februari en maart 2020 en het totaal over eerste kwartaal.
2. Als laatste is het aantal beschikkingen opgenomen dat heeft geleid tot het nemen van een Crisismaatregel (de "positieve" besluiten) .

2.1 Beschikkingen CM¹

Periode 2020	Aantal beschikkingen
januari	823
februari	718
maart	840
totaal Q1	2381
Waarvan CM genomen in Q1	2204

Toelichting

In tabel 2.1 zijn de aantallen beschikkingen te zien over de afgelopen maanden. De aantallen crisismaatregelen zijn helaas niet te vergelijken met het aantal IBS-en onder de BOPZ in eerdere jaren omdat deze gegevens niet beschikbaar zijn.

Impact van corona-maatregelen

Met de opgelegde maatregelen is de werkwijze van gemeenten aangepast doordat er op andere manieren contact wordt gelegd met betrokkene. Dit beïnvloedt de doorlooptijd en omvang niet. Horen gebeurt nu veelal telefonisch; in sommige gemeenten moest dit wel extra georganiseerd worden.

¹ Gegevens zijn verkregen vanuit VNG

2. Voortzetting IBS BOPZ en voorzetting CM Wvggz

In tabel 2.1 is weergegeven:

1. Het aantal Voortzettingen IBS (VIBS) over de maanden januari, februari en maart 2018 en 2019, in kolommen 1 en 2.
2. De aantallen voortzettingen in januari, februari en maart 2020 van BOPZ, Wvggz en Wzd zijn opgeteld in kolom 3.
3. Het aantal Voortzettingen IBS (VIBS) onder de BOPZ in januari, februari en maart 2020, in kolom 4.
4. Het aantal Voortzettingen Crisismaatregelen (VCM) onder de Wvggz in januari, februari en maart 2020, in kolom 5.
5. Het aantal afgegeven Voortzettingen IBS (VIBS) onder de Wzd in januari, februari en maart 2020 (opgenomen om vergelijking met voorgaande jaren mogelijk te maken) in kolom 6.

Tabel 2.1 Voortzettingen IBS & Voortzettingen CM²

	BOPZ VIBS 2018	BOPZ VIBS 2019	Wvggz + Wzd + BOPZ 2020	BOPZ VIBS 2020	Wvggz VCM 2020	Wzd VIBS 2020
januari	705	775	782	339	388	55
februari	635	692	729	19	630	80
maart	692	719	801	2	694	105
december	707	770	0	0	0	0

Toelichting

Het totaal aantal voortzettingen in het eerste kwartaal (zowel in januari als in februari en maart) ligt hoger dan de voorgaande jaren. Voor januari en februari ligt de verklaring waarschijnlijk in de overgang van BOPZ naar Wvggz. Het was voorzien dat het in de laatste weken van december en begin januari niet altijd zou lukken om een aansluitende zorgmachtiging af te geven op het moment dat een voortzetting IBS/CM afloopt. Daarvoor was de voorbereidingstijd vanaf 1 januari te kort.

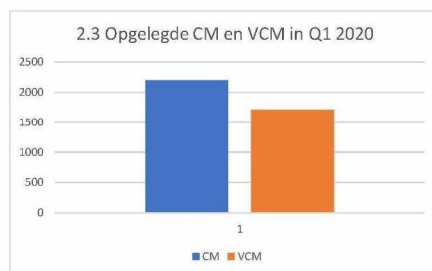
² Gegevens zijn verkregen vanuit de Rechtspraak

Dan was de terugvaloptie om een nieuwe crisismaatregel met aansluitend en voortzetting af te geven, omdat deze procedures veel korter zijn, en de betrokkenen dan toch de zorg kan krijgen die nodig is.

In maart zijn er een aantal ontwikkelingen geweest, waar het echter nog te vroeg voor is om een goede conclusie voor te trekken. Zo zijn er in maart de Corona-maatregelen opgelegd waardoor de uitvoering zich opnieuw moest gaan organiseren volgens de richtlijnen. Daarnaast is er bij het OM enige achterstand ontstaan bij het verwerken van aanvragen zorgmachtiging; aanwijzing van de GD is niet snel gebeurd. Het kan zijn dat door deze ontwikkelingen meer CM en vervolgens meer voortzettingen van CM nodig zijn geweest.

Crisismaatregelen en Voortzetting CM

Met de gegevens van de aantallen CM (2204) en de aantallen voortzettingen CM in het eerste kwartaal (1712) is het mogelijk in te zien welke deel van de Crisismaatregelen daadwerkelijk zijn voortgezet. In onderstaande figuur (figuur 3.3) is te zien dat in het eerste kwartaal 77 % van de crisismaatregelen zijn voortgezet. deze verhouding zal de komende periode mogelijk veranderen vanwege de overgang van BOPZ naar Wvvgz.

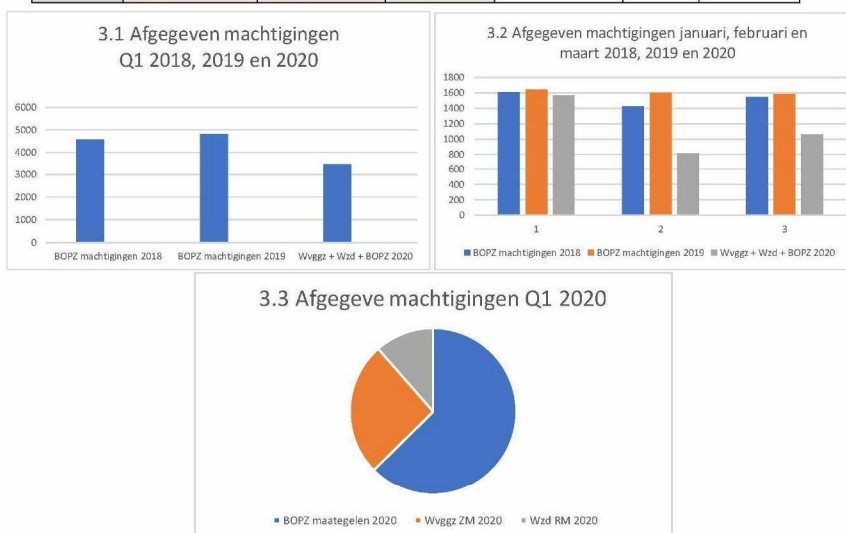
3. BOPZ- en Wvvgz- machtigheden

In tabel 3.1 is weergegeven:

1. Ter vergelijking zijn de cijfers van de BOPZ over de maanden januari, februari en maart 2018 en 2019 toegevoegd, in kolommen 1 en 2.
2. Om een vergelijking te kunnen maken met voorgaande jaren zijn de aantallen machtigheden in januari, februari en maart 2020 (BOPZ, Wvvgz en Wzd) opgeteld in kolom 3.
3. Het aantal afgegeven BOPZ machtigheden in januari, februari en maart 2020³, in kolom 4.
4. Het aantal afgegeven Wvvgz machtigheden (ZM) over januari, februari en maart 2020, in kolom 5.
5. Het aantal afgegeven Wzd machtigheden (RM) in januari, februari en maart 2020 (opgenomen in verband met vergelijking met BOPZ), in kolom 6.
6. De aantallen BOPZ machtigheden in december 2018 en 2019 zijn zichtbaar in de 4^e rij.

Tabel 3.1 Machtigheden⁴

	BOPZ machtigheden 2018	BOPZ machtigheden 2019	Wvvgz + Wzd + BOPZ 2020	BOPZ machtigheden 2020	Wvvgz ZM 2020	Wzd RM 2020
januari	1607	1639	1569	1538	19	12
februari	1425	1598	817	477	214	126
maart	1542	1580	1058	142	659	257
december	1402	2516	0	0	0	0

³ Dit is een optelsom van de beschikkingen over machtiging tot voortgezet verblijf, voorlopige machtiging en voorwaardelijke machtiging.

⁴ Gegevens zijn verkregen vanuit de Rechtspraak.

Toelichting

Medio 2019 zijn er door ketenpartijen afspraken gemaakt om de overgang naar Wvvgz geleidelijk te kunnen laten verlopen. Eén van de afspraken die in dit kader zijn gemaakt was het zoveel mogelijk vóór 1 januari 2020 verlengen van de langer lopende machtigingen onder de BOPZ. Dit is ook terug te zien in de aantallen afgegeven BOPZ machtigingen in december 2019. De aantallen in december 2019 zijn aanzienlijk hoger dan in december van voorgaande jaren.

In tabel 1.1 is te zien dat er om die reden in januari en februari nog een fors aantal machtigingen onder de BOPZ afgegeven. Dit komt door het wegwerken van de zaken die nog onder de oude wet vielen. Totale aantallen (in kolom Wvvgz, Wzd en BOPZ 2020) in februari liggen echter aanzienlijk lager dan afgelopen jaren. Dat is in lijn met de voorspelling. Totale werklast voor de rechter zou na de eerste piek moeten afnemen en onder het gemiddelde komen. De voorspelling was dat deze afname zou in maart-april zou bijtrekken. Als we kijken naar de totaal aantal beschikkingen (in kolom Wvvgz, Wzd en BOPZ) in maart ten opzichte van voorgaande jaren zien we dat dit niet is gebeurd. Een verklaring hiervoor zou kunnen zijn, dat de acties die zijn gedaan voor de overgang ook in maart effect hebben gehad. Ook kan het komen omdat de daadwerkelijke afgifte van een machtiging op een later moment is gedaan, maar de beslissing hierover wél in maart heeft plaatsgevonden. De beslissing gaat immers mondeling, daarna volgt de administratieve afhandeling.

Daarnaast heeft het OM enige tijd last gehad van achterstanden in het aanwijzen van de GD. Hierdoor is de voorbereiding voor een zorgmachtiging niet gestart, waardoor een uitspraak uit is gebleven. Echter is het nog te vroeg om de effecten hiervan goed te zien en hier conclusies aan te binden. In dag geval zal er in maand april een lichte verhoging zichtbaar moeten zijn. Tot slot zijn er in maand maart de corona maatregelen opgelegd wat mogelijk effect heeft op de aantallen. Zie hiervoor onder 'impact corona maatregelen'.

Impact corona maatregelen

Binnen de rechtspraak is besloten om met de start van de Corona crisis alleen de urgente zaken, waaronder de Wvvgz, te laten doorgaan. Wel heeft ook de rechtspraak aangepaste werkwijze gehanteerd om te kunnen voldoen aan de richtlijnen. Hierdoor zijn de Wvvgz zaken enigszins getemperd. Dit kan een effect hebben gehad op de aantallen afgegeven beschikkingen.

Wet forensische zorg

Onderstaande tabel geeft het aantal afgegeven zorgmachtigingen onder de Wfz weer. Te zien is dat er in het eerste kwartaal van 2020 2 machtigingen zijn opgelegd. De verwachting van de Rechtspraak was dat een zorgmachtiging onder Wfz niet vaak zou voorkomen. Dit is ook terug te zien in de aantallen.

Tabel 3.2 Afgegeven zorgmachtigingen onder Wfz

WFZ machtigingen	Jan.	Febr.	Mrt.
Ambtshalve zorgmachtiging 2.3 Wfz	0	0	2

4. Inzet Patiëntenvertrouwenpersoon

In de tabel 4.1 is weergegeven:

1. Het aantal maal dat persoonsgegevens zijn doorgestuurd naar de Stichting PVP door de Geneesheer Directeur (GD) en Burgemeester (BM).
2. Er is vanuit PVP in de eerste kwartaal van 2020 342 keer ondersteuning geleverd in de voorbereiding op een zorgmachtiging.

Tabel 4.1 Inzet PVP⁵

	Gegevens doorgestuurd door GD (aantal personen)	Pvp inzet bij voorbereiding zorgmachtiging (aantal dossiers) *	Gegevens doorgestuurd door BM (aantal personen)
januari	49	52	227
februari	99	142	183
maart	98	148	227
Totaal Q1	246	342	637

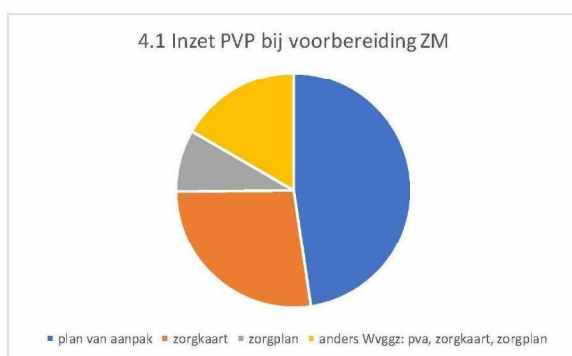
* Stichting PVP telt het aantal keren dat ondersteuning is gegeven. Hierbij kan één persoon meerdere keren zijn ondersteund. In de tabel hieronder is een scheiding gemaakt tussen verleende ondersteuning en het aantal unieke personen.

In tabel 4.2 is weergegeven:

1. In het eerste kwartaal van 2020 is er ondersteuning geleverd aan 242 betrokkenen, onderverdeeld in verschillende onderwerpen. Deze ondersteuning is nog onderverdeeld in vraag/ klacht en bijstand.
2. De onderdelen waarin 'Bijstand' wordt genoemd gaat om daadwerkelijke bijstand bij een zorgkaart/zorgplan, alle overige onderdelen gaan om een vraag of klacht over het onderwerp. Dus bij plan van aanpak gaat het niet om bijstand bij het opstellen van een plan van aanpak maar om de inzet bij vragen of klachten over een plan van aanpak.

⁵ Gegevens zijn verkregen vanuit PVP.

	januari (aantal dossiers)	februari (aantal dossiers)	maart (aantal dossiers)	totaal dossiers	totaal personen
plan van aanpak	23	70	70	163	121
zorgkaart: BIJSTAND bij opstellen/aanpassen/evaluatie	13	25	22	60	60
zorgkaart: vraag/klacht	8	13	12	33	26
zorgplan: BIJSTAND bij opstellen/aanpassen/evaluatie	0	7	7	14	13
zorgplan: vraag/klacht	1	5	9	15	14
anders Wvggz: pva, zorgkaart, zorgplan	7	22	28	57	44
Totaal	52	142	148	342	242

Toelichting

Zorgmachtiging

De Stichting PVP krijgt sinds februari ongeveer twee keer zo vaak de persoonsgegevens doorgestuurd als in januari. Ook hebben pvp'en in februari en maart meer betrokkenen bijgestaan bij het opstellen van een zorgkaart en zorgplan. De inzet bij de voorbereiding van een ZM bestond uit advies en bijstand aan 242 cliënten. Voor die 242 cliënten zijn 342 dossiers aangemaakt, 60 dossiers hadden betrekking op het bijstaan van een cliënt bij het opstellen/aanpassen/evalueren van een zorgkaart en 33 dossiers op het ondersteunen bij een vraag of klacht. Dit zijn nog steeds structureel lagere aantallen dan de stichting had verwacht. Omdat de stichting geen beschikking heeft over cijfers van totaal aantal aanvragen is het echter niet eenvoudig te duiden waar dit door komt. Zodra de gegevens van het OM beschikbaar zijn is het mogelijk de gegevens van PVP af te zetten tegenover de totaal aantal aanvragen voor een zorgmachtiging.

Pvp'en koppelen nog steeds terug dat ze (te) laat in het proces betrokken worden. Dit is waarschijnlijk mede het gevolg van het op papier (niet persoonlijk) uitvragen van de toestemming

⁶ Gegevens zijn verkregen vanuit PVP.

van cliënten om contact gegevens door te sturen naar de Stichting PVP. En de contactgegevens worden nog niet via een digitale koppeling maar via veilige mail en soms via de post verzonden. De Stichting PVP verwacht dat een digitale koppeling voor het doorsturen van contactgegevens zal helpen de betrokkene eerder te informeren. De Stichting PVP verwacht dan vaker betrokken te worden bij het opstellen van zorgplan en zorgkaart, deze zijn nu vaak al gemaakt als de contactgegevens van de cliënt de Stichting PVP bereiken.

Doordat de stichting geen beschikking heeft over regionale cijfers van afgegeven machtigingen kan de stichting niet systematisch onderzoeken of cliënten in alle regio's in gelijke mate geïnformeerd worden over hun recht op een pvp en of hun contactgegevens effectief uitgevraagd en gecommuniceerd worden. Op basis van de regionale verschillen die de stichting in haar eigen cijfers ziet gaan pvp'en in gesprek met de instellingen waar zij actief zijn om zich een beeld te vormen van de werkwijze en om de rol van de pvp in het proces onder de aandacht te brengen.

Gelet op de aantallen afgegeven ZM is wel het volgende op te merken:

- Te zien is dat 50% minder beschikkingen zijn afgegeven dan maart 2019. Dit past in de trend van het langzaam op gang komen van de Wvggz die ook te zien is in de cijfers van PVP.
- De inschatting van de Stichting PVP was dat bij ca 55% van de gestarte ZM procedures de gegevens met toestemming van de cliënt toegestuurd zouden worden. Kijkend naar de cijfers van januari en februari is dat in lijn met de verwachtingen. Er is geconstateerd dat er enige vertraging is; de trend is dat de PVP vaak pas na enkele weken betrokken worden, om die reden is het nog niet vaststellen of de volume stijging in maart ook doorwerkt bij PVP. Deze is wellicht in april zichtbaar.

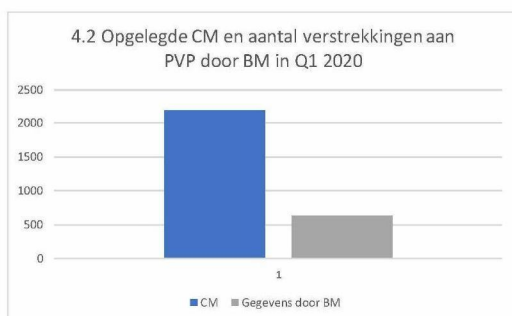
Eigen plan van aanpak

Betrokkenen doen soms een beroep doen op de patiëntenvertrouwenspersoon voor het opstellen van het eigen plan van aanpak. De patiëntenvertrouwenspersoon kan daarin alleen procesmatig ondersteunen. Hij ondersteunt cliënten bij het realiseren van hun recht om een eigen plan van aanpak op te stellen indien cliënten daarin vragen of klachten hebben over de rol van de ggz instelling. Het ondersteunen bij het opstellen van de inhoud van een eigen plan van aanpak is geen taak die past bij de rol van de patiëntenvertrouwenspersonen. Omdat die vraag soms toch bij de patiëntenvertrouwenspersoon terecht komt, moeten de andere steunsystemen voor het opstellen van het plan van aanpak misschien nog beter gecommuniceerd worden.

Crisismaatregel

Ten aanzien van het bereik bij de crisismaatregel is de Stichting PVP tevreden over de aantallen. Die lijken tamelijk stabiel. Het lijkt er op dat dit via het crisismaatregel systeem goed verloopt. Wel zal nog gekeken worden naar de effectiviteit van het proces, betrokkenen blijken in enkele gevallen nog niet (aan)spreekbaar. De stichting heeft daarom na evaluatie besloten de werkwijze aan te passen bij het informeren van deze groep en in plaats van telefonisch persoonlijk contact te leggen met deze cliënten, waardoor inschatting van hun toestand makkelijker is en het contact effectiever is. Door de maatregelen met betrekking tot Corona heeft de effectuering van deze aanpassing enige vertraging ondervonden.

In Q1 zijn de gegevens van betrokkenen 637 keer met toestemming doorgestuurd door een burgemeester. Ten opzichte van de crisismaatregel beschikkingen (2.381) is dit 27% (figuur 4.2).

Impact van Corona-maatregelen

Pvp'en werken passend bij het advies van de RIVM zoveel mogelijk thuis. Als het echt noodzakelijk is om een cliënt bij te staan gaan zij nog wel naar de instelling, maar dat gaat om enkele gevallen in de afgelopen maand.

Er is een risico dat cliënten door de corona maatregelen onvoldoende op de hoogte zijn van de ondersteuningsmogelijkheden van de pvp en/of er onvoldoende in slagen om de pvp te bereiken als gevolg van de beperkte aanwezigheid van de pvp op de afdelingen. Daarnaast nemen als gevolg van de Corona-maatregelen de vrijheidsbeperkingen van cliënten toe. Door afwezigheid op de afdelingen hebben pvp'en hier beperkt zicht op. De stichting zet zich in samenwerking met ketenpartners in om de impact op de ondersteuning van cliënten zo veel mogelijk te beperken, zowel door extra middelen in te zetten, andere werkmethoden te implementeren als door actief de signalen uit het werkveld te volgen en daar zowel binnen de stichting als binnen de keten alert op te reageren.

In de cijfers van het eerste kwartaal ziet de Stichting PVP nog geen impact van Corona, maar het is waarschijnlijk dat dat pas in de loop van april zichtbaar zal worden.

Het aantal doorgestuurde persoonsgegevens van GD en de BM, wat de Stichting PVP dagelijks kan volgen, lijkt sinds de crisis niet veranderd, in april blijven die tot nu toe op een vergelijkbaar niveau met maart.

Bijlage 1. Deelnemers Analyse-club Wvggz

Dit overzicht is besproken in de Analyse-club Wvggz. Deze werkgroep zal ook de komende maanden de overzichten bespreken en beoordelen ten bate van de BKR.

De analyse-club kent de volgende deelnemers.

VNG	(10)(2e)	
	(10)(2e)	
Rechtspraak	(10)(2e)	
PVP		
OM		
GGZ-NL	(10)(2e)	
Ketenbureau	(10)(2e)	(10)(2e)
	(10)(2e)	
IGJ		

Agendalid

NVVP	(10)(2e)	
MIND	(10)(2e)	
LSFVP	(10)(2e)	(10)(2e)